

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Lucia Maier, în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiom Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Blaşciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blaşciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zafica,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Veronica Bardă, Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterina Ivanova, Oleg Cebotari, Artiom Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Kateryna Skovka, Eugen Sajin, Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiana Bivol, Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Natalia Gordila, Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olga Barinova, Angela Țușca, Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoria Moldovan, Alina Digor, Tatiana Blaşciuc, Andrei Barinov, Vasili Blaşciuc, Valeria Fetelea, Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marina Ivanov, Corneliu Plugaru, Mihaela Neagoe, Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov și Liubovi Zafica împotriva Întreprinderii de Stat „MoldAtsa” cu privire la constatarea nulității procesului-verbal al ședinței comune din 23 martie 2021 a ÎS „MoldAtsa” și a reprezentanților colectivului de muncă din 23 martie 2020 „Cu privire la suspendarea temporară, începând cu 01 aprilie 2020 calcularea și achitarea coeficientului de complexitate ramural”, încasarea restanțelor salariale, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelul declarat de avocatul Lucia Maier, în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiom Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Blaşciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blaşciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zafica și s-a menținut hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2ra-257/24

Nr. PIGD 2-21190580-01-2ra-14032024)

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursuri vădit neîntemeiate, în temeiul art. 433 (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central: jud. D. Șușchevici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: jud. I. Secrieru, M. Anton, V. Cotorobai

19 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de avocatul Lucia Maier, în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiom Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatianeii Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatianeii Blașciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zatița,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Munteanu

Elena Croitor, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 decembrie 2021, avocatul Licia Maier, în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiom Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatianeii Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatianeii Blașciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zatița a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „MoldATSA”, prin care a solicitat constatarea nulității procesului-verbal al ședinței comune ÎS „MoldATSA” din 23 martie 2020, încasarea restanțelor salariale, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii reprezentantul reclamanților a menționat că reclamanții menționați în cererea de chemare în judecată sunt angajați ai ÎS „MoldATSA”, iar între Veaceslav Frunza în calitate de administrator interimar al ÎS „MoldATSA”, președintele comitetului sindical al ÎS „MoldATSA” și președintele sindicatului CTA, la 23 martie 2020 a fost semnat procesul-verbal al ședinței comune a administrației ÎS „MoldATSA” și a reprezentanților colectivului de muncă, prin care s-a decis de a suspenda temporar, începând cu 01 aprilie 2020 calcularea și achitarea: 1) coeficientul de complexitate ramural, aplicat conform prevederilor pct. 6.2.2 al Regulamentului privind remunerarea muncii angajaților ÎS „MoldATSA”; 2) sporul pentru stagiul în muncă conform prevederilor pct. 6.3.1 al Regulamentului privind remunerarea muncii angajaților ÎS „MoldATSA” cu excepția personalului care va activa în ture (schimb), pentru care achitarea sporului se va efectua în baza tabelor de pontaj; 3) începând cu data de 23 martie 2020 se va suspenda acordarea ajutorului material la concediu pentru restabilirea sănătății conform prevederilor pct. 7.4 al Contractului colectiv de muncă și pct. 6.4.4 al Regulamentului de remunerare; 4) din 01 aprilie 2020 se va suspenda achitarea plăților prevăzute la capitolul Contractului colectiv de muncă „Garanții și protecție socială” cu excepția pct. 7.5 - asigurarea cu transport de serviciu, pct. 7.15, ajutorul material care se află în concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, pct. 7.16-7.18 - indemnizații și compensații în legătura cu decesul salariaților sau rudelor acestuia.

3. La 30 septembrie 2021, reclamanții au înregistrat cererile prealabile cu nr. 531, 532, 533, 534, 535, 536 prin care au solicitat, constatarea nulității procesului-verbal al ședinței comune a administrației ÎS „MoldATSA” și a reprezentanților colectivului de muncă, cu solicitarea de a achita din contul ÎS „MoldATSA” către Veronica Bardă suma de 129 419, 10 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Eugeniu Cazac suma de 142 950, 99 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Pavel Moroșan suma de 126 279, 43 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Aurelian Cernei suma de 109 725, 90 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Sergiu Sorici suma de 154 191, 99 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Iurii Tolstik suma de 129 796, 55 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Calin Pisari suma de 124 915, 23 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Valerian Digori suma de 137 467, 72 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Pavel Tompel suma de 132 805, 62 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat

(coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Olga Novikova suma de 132 805, 62 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Stanislav Gurman suma de 137 756, 70 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Andrei Mîțu suma de 125 078, 56 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Irina Dormadihin suma de 123 167, 54 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Iurie Munteanu suma de 154 448, 96 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Evghenii Plinghei suma de 131 159, 98 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Gheorghe Moga suma de 139 114, 11 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Ecaterina Ivanova suma de 104 669, 53 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Oleg Cebotari suma de 139 255, 32 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Artiom Artiomov suma de 135 933, 47 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Ion Chiper suma de 147 938, 75 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Igor Cuzmenco suma de 155 988, 43 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Constantin Iovu suma de 119 832, 32 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Kateryna Skovka suma de 115 033, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Eugen Sajin suma de 130 543, 42 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Radu Țurcan suma de 123 128, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Andrei Iurașco suma de 139 114, 11 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către TatianBivol a suma de 131 521, 39 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Andrei Abramov suma de 138 317, 70 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Maxim Coca suma de 79 373, 68 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Serghei Hațkevici suma de 122 998, 17 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate

1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Natalia Gordila suma de 43 641, 31 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Dmitri Podcaliuc suma de 131 043, 46 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Ghenadie Tataru suma de 148 401, 74 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Olga Barinova suma de 137 184, 51 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Angela Țușca suma de 75 607, 70 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Pantelei Creiți suma de 120 499, 44 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Maxim Miler suma de 118 673, 36 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Valerii Verșinin suma de 83 970, 64 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Moldovan Victoria suma de 83 357, 23 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Alina Digor suma de 21 454, 16 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Tatiana Blașciuc suma de 124 118, 04 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Andrei Barinov suma de 134 7485, 33 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Vasili Blașciuc suma de 149 795, 51 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Valeria Fetelea suma de 138 100, 3 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Andrei Rusu suma de 135 221, 18 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Valentin Barbu suma de 131 114, 55 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Andrei Cucu suma de 137 228, 90 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Dumitru Gamurar suma de 110 483, 78 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Marina Ivanov suma de 145 067, 225 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Corneliu Plugaru suma de 139 825, 03 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Mihaela Neagoe suma de 111 433, 17 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul

ÎS „MoldATSA” către Ion Digor suma de 158 848, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Veaceslav Pușneac suma de 75 816, 74 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Măricel Pribega suma de 145 562, 95 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Nicolai Ivanov suma de 75 581, 89 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25); achitarea din contul ÎS „MoldATSA” către Liubovi Zătica suma de 123 128, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) precum și achitarea în contul reclamantilor a penalităților în temeiul art. 330 alin. (2) din Codul muncii.

4. În conformitate cu pct. 6.2.2. al Regulamentului privind remunerarea muncii angajaților ÎS „MoldATSA” din 23 august 2018, în corespundere cu actele legislative și normative în domeniul remunerării muncii la salariul de funcție/tarif ar angajaților întreprinderii li se va aplica coeficientul de complexitate ramural în mărime de 1, 25.

5. Conform pct. 6.4.4., ce reglementează acordarea ajutorului material de către angajator, ajutorul material se acordă anual tuturor angajaților întreprinderii în mărimea unui salariu de funcție (salariu tarifar) la plecarea în concediu de odihnă anual sau în orice timp al anului în baza unei cereri scrise în corespundere cu prevederile pct. 7.4. al Contractului colectiv de muncă. Pct. 6.4.5.2. indică că salariaților ÎS „MoldATSA” li se pot acorda și alte ajutoare materiale suplimentare stipulate în Contractul colectiv de muncă reieșind din situația economico-financiară a întreprinderii.

6. În conformitate cu anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 743 din 11 iunie 2002 coeficienții de complexitate recomandați la stabilirea salariului tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale, pentru transporturi aeriene este de 1,50 salariu funcție/tarif ar.

7. În conformitate cu art. 4 din Codul muncii, raporturile de muncă și alte raporturi legate nemijlocit de acestea sunt reglementate de Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, și anume de: a) hotărârile Parlamentului; b) decretele Președintelui Republicii Moldova; c) hotărârile și dispozițiile Guvernului; d) actele referitoare la muncă emise de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, de alte autorități centrale de specialitate, în limita împuternicirilor delegate de Guvern; e) actele autorităților publice locale; f) actele normative la nivel de unitate; g) contractele colective de muncă și convențiile colective; precum și h) de tratatele, acordurile, convențiile și alte acte internaționale la care Republica Moldova este parte.

8. În conformitate cu art. 9 din Codul Muncii, alin. (1) salariatul are dreptul: lit. d) la achitarea la timp și integral a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea și calitatea lucrului efectuat; lit. f¹) la informarea și consultarea privind situația economică a unității, securitatea și sănătatea în muncă și privind alte chestiuni ce țin de funcționarea unității, în conformitate cu prevederile prezentului cod; alin. (1¹) Salariații nu pot renunța la drepturile ce le sunt recunoscute prin prezentul cod. Orice înțelegere prin care se urmărește renunțarea salariatului la drepturile sale de muncă sau limitarea acestora este nulă.

9. În conformitate cu art. 10 alin. (2) lit. h) din Codul muncii angajatorul este obligat: să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă.

10. În conformitate cu art. 12 din Codul muncii clauzele din contractele individuale de muncă, din contractele colective de muncă și din convențiile colective sau din actele juridice emise de autoritățile administrației publice menționate la art. 4 lit. d) și e), care înrăutățesc situația salariaților în comparație cu legislația muncii sunt nule și nu produc efecte juridice.

11. Reprezentantul reclamanților a relevat că, prin procesul-verbal al ședinței comune a administrației ÎS „MoldATSA” și a reprezentanților colectivului de muncă din 01 aprilie 2020 a fost înrăutățită situația salariaților în comparație cu legislația muncii, și anume, au fost dezavantajați și limitați în drepturile salariale prevăzute de Codul muncii, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.743 din 11 iunie 2002 ce prevede coeficienții de complexitate recomandați la stabilirea salariului tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale, Contractul individual de muncă, Contractul colectiv de muncă, Regulamentului privind remunerarea muncii angajaților ÎS „MoldATSA” din 23 august 2018.

12. Mai mult, angajatorul (ÎS „MoldATSA”) a invocat starea financiară precară a întreprinderii, cauza fiind virusul COVID-19, însă nu a demonstrat legătura cauzală dintre achitarea plăților salariale integrale și pierderile financiare avute.

13. În conformitate cu art. 144 din Codul muncii plata salariilor este efectuată de angajator în mod prioritar față de alte plăți, inclusiv în caz de insolabilitate a unității.

14. În conformitate cu art. 130 din Codul muncii, salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adausurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare. (2) Retribuirea muncii salariatului depinde de cererea și oferta forței de muncă pe piața muncii, de cantitatea, calitatea și complexitatea muncii, de condițiile de muncă, de calitățile profesionale ale salariatului, de rezultatele muncii lui și/sau de rezultatele activității economice a unității.

15. În conformitate cu art. 6 al Convenției nr. 95/1949 privind protecția salariului, se interzice celui care angajează să restrângă în orice fel libertatea lucrătorului de a dispune după voia sa de propriul salariu.

16. În context, se constată nulitatea prezentul proces-verbal ori în conformitate cu art. 9 alin. (1) din Codul muncii, ce prevede ... orice înțelegere prin care se urmărește renunțarea salariatului la drepturile sale de muncă sau limitarea acestora este nulă.

17. Reclamanții au afirmat că situația a fost înrăutățită în coraport cu aceeași perioadă a anilor precedenți, ori munca prestată de către reclamanți nu este una de rezultat, iar salariul acestora nu depinde de acesta, fiind sume fixe lunare.

18. Mai mult, limitările salariale urmează a fi coordonate cu fiecare salariat în parte, lucru ce nu s-a efectuat, ori chiar și așa persoane care nu sunt membri în federația sindicală au fost limitați în drepturi.

19. În conformitate cu art. 7 din Codul muncii interzicerea muncii forțate (obligatorii) alin. (1) Munca forțată (obligatorie) este interzisă. Alin. (4) la munca forțată (obligatorie) se atribuie: a) încălcarea termenelor stabilite de plată a salariului sau achitarea parțială a acestuia.

20. În conformitate cu art. 330 din Codul muncii în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art. 142), a indemnizației de concediu (art. 117), a plăților în caz de eliberare (art. 143) sau a altor plăți (art. 123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin. (8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen, începând cu data de 31 iulie 2021 calculate până la 13 octombrie 2021.

21. În contextul în care plata salariului nu a fost achitată integral în termenul legal, reclamanții au considerat că pârâta urmează să achite și penalitățile prevăzute de lege, care începând cu 31 iulie 2021, până în prezent sunt calculate conform calculelor anexate.

22. Având în vedere cele menționate, situațiile de fapt descrise și normele aplicabile la caz, constată nulitatea procesul-verbal al ședinței comune a administrației ÎS „MoldATSA” și a reprezentanților colectivului de muncă din 01 aprilie 2020 prin care a fost înrăutățită situația salariaților.

23. Reclamanții, prin intermediul reprezentantului acestora au solicitat constatarea nulității procesului-verbal al ședinței comune a administrației ÎS „MoldATSA” și a reprezentanților colectivului de muncă din 23 martie 2020; încasarea din contul ÎS „MoldATSA” în folosul Veronicăi Bardă suma de 129 419, 10 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 28 731,04 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Eugeniu Cazac suma de 142 950, 99 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 31 735,12 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Pavel Moroșan suma de 126 279, 43 MDL, în

calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 28 034,03 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Aurelian Cernei suma de 109 725, 90 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 24 359, 15 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Sergiu Sorici suma de 154 191, 99 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 34 230, 62 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Iurii Tolstik suma de 129 796, 55 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 28 814, 83 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Calin Pisari suma de 124 915, 23 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 27 731,18 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Valerian Digori suma de 137 467, 72 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 517,83 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Pavel Tompel suma de 132 805, 62 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 29 482,85 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Olgăi Novikova suma de 132 805, 62 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 33 258, 90 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Stanislav Gurman suma de 137 756, 70 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 581,99 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Andrei Mițu suma de 125 078, 56 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 27 767, 44 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Irinei Dormadihin suma de 123 167, 54 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 27 343,19 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Iurie Munteanu suma de 154 448,96 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 34 287, 67 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Evghenii Plinghei suma de 131 159,98 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 29 117,52 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Gheorghe Moga suma de 139 114, 11 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 883, 33 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Ecaterinei Ivanova suma de 104 669, 53 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 23 236, 64 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Oleg Cebotari suma de 139 255, 32 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 914, 68 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Artiom Artiomov suma de 135 933,47 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 177, 23 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Ion Chiper suma de 147 938, 75 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 32 842,40 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Igor Cuzmenco suma de 155 988, 43 MDL, în calitate de salariu restant

neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 34 629,43 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Constantin Iovu suma de 119 832, 32 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 26 602, 78 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Katerynei Skovka, suma de 115 033, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 25 537, 53 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Eugen Sajin suma de 130 543, 42 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 28 980,64 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Radu Țurcan suma de 123 128, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 27 334, 62 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Andrei Iurașco suma de 139 114, 11 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 883,33 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Tatianeii Bivol suma de 131 521, 39 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 29 197, 75 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Andrei Abramov suma de 138 317, 70 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 706, 53 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Maxim Coca suma de 79 373, 68 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 17 620,96 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Serghei Hațkevici suma de 122 998, 17 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 27 305, 59 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Nataliei Gordila suma de 43 641, 31 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 9 688,37 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Dmitri Podcaliuc suma de 131 043, 46 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 29 091, 65 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Ghenadie Tataru suma de 148 401, 74 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 32 945, 19 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Olgăi Barinova suma de 137 184, 51 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 454,96 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Angelei Țușca suma de 75 607, 70 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 16 684, 91 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Pantelei Creiți suma de 120 499, 44 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 26 750, 88 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Maxim Miler suma de 118 673, 36 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 26 345, 49 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Valerii Verșinin suma de 83 970, 64 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 18 641, 48 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Victoriei Moldovan suma de 83 357, 23 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25)

și suma de 18 505, 31 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Alinei Digor suma de 21 454, 16 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 4 762,82 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Tatianeii Blașciuc suma de 124 118, 04 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 27 554,20 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Andrei Barinov suma de 134 7485, 33 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 29 913, 46 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Vasili Blașciuc suma de 149 795, 51 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 33 254, 60 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Valeriei Fetelea suma de 138 100, 3 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 658,27 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Andrei Rusu suma de 135 221, 18 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 019,10 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Valentin Barbu suma de 131 114, 55 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 29 107,43 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Andrei Cucu suma de 137 228, 90 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 30 464, 82 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Dumitru Gamurar suma de 110 483, 78 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 24 527,40 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Marinei Ivanov suma de 145 067, 225 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 32 204,92 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Corneliu Plugaru suma de 139 825, 03 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 31 041,16 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul Mihaelei Neagoe suma de 111 433, 17 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 24 738,16 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Ion Digor suma de 158 848, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 35 264, 46 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Veaceslav Pușneac suma de 75 816, 74 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 16 831,32 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Măricel Pribega suma de 145 562, 95 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 32 314, 97 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Nicolai Ivanov suma de 75 581, 89 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 16 779,18 MDL cu titlu de penalități; încasarea în folosul lui Liubovi Zafica suma de 123 128, 92 MDL, în calitate de salariu restant neîncasat (coeficientul de complexitate 1,25) și suma de 27 334, 62 MDL cu titlu de penalități, precum și s-a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată conform art. art. 94, 96 din Codul de procedură civilă din contul ÎS „MoldATSA”.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

24. Prin hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Lucia Maier în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiomi Artiomi, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Blașciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zatița împotriva Întreprinderii de Stat „MoldATSA” cu privire la constatarea nulității procesului-verbal al ședinței comune din 23 martie 2021 a ÎS „MoldAtsa” și a reprezentanților colectivului de muncă din 23 martie 2020 „Cu privire la suspendarea temporară, începând cu 01 aprilie 2020 calcularea și achitarea coeficientului de complexitate ramural”, încasarea restanțelor salariale, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

25. Nefiind de acord cu hotărârea 13 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru avocatul Lucia Maier în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiomi Artiomi, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Blașciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zatița a declarat apel.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

26. Prin decizia din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Lucia Maier în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiom Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Blașciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zatița și s-a menținut hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

27. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că soluția instanței de fond este una temeinică, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

28. Instanța de apel a reiterat că la 23 martie 2020 a fost încheiat procesul-verbal al ședinței comune a administrației ÎS „MoldATSA” și a reprezentanților colectivului de muncă, prin care s-a decis suspendarea temporară începând cu 01 aprilie 2020, calcularea și achitarea - coeficientului de complexitate ramural, aplicat conform prevederilor pct. 6.2.2. al Regulamentului privind remunerarea muncii angajaților ÎS „MoldATSA” până la reluarea traficului aerian.

29. Potrivit procesului-verbal nr. 2 din 23 martie 2020, Consiliul de Administrație a ÎS „MoldATSA” a decis în mod unanim de a suspenda acțiunea punctului 6.2.2. din Regulamentul privind remunerarea muncii salariaților, care se referă la aplicarea coeficientului de complexitate ramural, până la reluarea traficului aerian.

30. Ulterior, prin procesul-verbal din 25 iunie 2021, s-a decis continuarea suspendării aplicării pct. 6.2.2. care se referă la coeficientul de complexitate.

31. Prin procesul-verbal nr. 6 din 10 august 2020, Consiliul de Administrație a ÎS „MoldATSA” a decis să continue suspendarea pct. 6.2.2. din Regulamentul privind remunerarea muncii salariaților, care se referă la aplicarea coeficientului de complexitate ramural.

32. Conform procesului-verbal nr. 6 din 06 august 2021 al ședinței Consiliului de Administrație a ÎS „MoldATSA” s-a decis aprobarea, începând cu 01 august

2021, anularea condiționată a suspendării pct. 6.2.2. al Regulamentului de remunerare al angajaților ÎS „MoldATSA” aplicarea coeficientului de complexitate pentru lunile în care se va înregistra profit.

33. Astfel, instanța de apel a remarcat că măsurile întreprinse de către administrația ÎS „MoldATSA” au fost justificate în mod exclusiv de situația pandemică mondială Covid-19, care a dus la pierderi financiare enorme din considerentul scăderii traficului aerian la nivel global și au fost consultate și agreeate de comun acord cu organizația sindicală a salariaților ÎS „MoldATSA”.

34. Conform pct. 1 din hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, coeficienții de complexitate care pot fi aplicați la stabilirea salariului tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) pe tipurile de lucrări și ramuri ale economiei naționale, conform anexei nr. 3. Potrivit anexei nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002, este indicat expres că coeficienții de complexitate nu sunt obligatorii, ei având caracter orientativ în procesul negocierilor privind stabilirea salariului tarifar pentru categoria I de calificare la nivel de ramură sau de unitate economică.

35. Instanța de apel a constatat că, nu pot fi reținute alegațiile reprezentantului apelanților referitor la faptul că odată ce dreptul este obținut, la caz dreptul de a beneficia de coeficientul de complexitate de 1,25, acesta nu poate fi revocat, anulat, suspendat, doar decât pe motive ce au la bază prevederi legale, invocând prevederile art. 148 din Codul muncii, care statuează că reținerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative, or, prin procesul-verbal nu au fost admise rețineri la salariu, ci a avut loc suspendarea cu caracter temporar a unor plăți suplimentare ale salariului.

36. Totodată, instanța de apel a menționat că nu pot fi reținute nici criticile precum că reclamanții/apelanți nu au avut posibilitatea de a se împotrivi, iar suspendarea drepturilor salariale a reclamanților s-a făcut în detrimentul interesului angajatului, pentru a avea o gestiune „bună” în viziunea sa, contrar procedurilor legale. Or, angajatorul și-a motivat decizia, prin procesul-verbal contestat, iar luarea respectivei decizii a avut loc cu participarea inclusiv a reprezentanților colectivului de muncă-președintele comitetului sindical al ÎS „MoldATSA” și nu era necesară expunerea opiniei fiecărui salariat/apelant.

37. Subsidiar, instanța de apel a constatat că, în speță lipsesc temeiurile de declarare a nulității procesului-verbal al ședinței comune din 23 martie 2020 „Cu privire la suspendarea temporară, începând cu 01 aprilie 2020 calcularea și achitarea coeficientului de complexitate ramural”. În speță nu a fost dovedită limitarea sau renunțarea salariaților la anumite drepturi, sau aplicarea coeficientului de complexitate reprezintă discreția unilaterală a angajatorului și nu poartă un caracter normativ obligatoriu, iar suspendarea aplicării coeficientului de complexitate a fost motivată și justificată de către ÎS

„MoldATSA” în contextul pandemiei globale Covid-19, și ÎS „MoldATSA” a coordonat cu reprezentanții salariaților aceste măsuri temporare, temeiuri care duc la netemeinicia pretențiilor privind încasarea salariului restant și a penalităților.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

38. La 27 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Lucia Maier, în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiomi Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenko, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiț, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Blașciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zatița, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

39. În motivarea recursului, reprezentantul recurenților a indicat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel.

40. Reprezentantul recurenților a menționat că nu este de acord cu constatările instanței de apel, precum că „măsurile întreprinse de către administrația ÎS „MoldATSA” au fost justificate în mod exclusiv de situația pandemică mondială Covid-19, care a dus la pierderi financiare enorme din considerentul scăderii traficului aerian la nivel global”, ori sunt concluzii care nu își au o bază probatorie în cadrul dosarului civil, fiind solicitate de la reprezentantul ÎS „MoldATSA” probe privind rapoartele financiare a întreprinderii care să demonstreze acest fapt, dar care nu au fost prezentate.

41. De asemenea, constatările instanței de apel, și anume, faptul „este indicat expres că coeficienții de complexitate nu sunt obligatorii, ei având caracter orientativ în procesul negocierilor privind stabilirea salariului tarifar pentru categoria I de calificare la nivel de ramură sau de unitate economică.” este deficientă, având în vedere că în procesul negocierii într-adevăr nu este obligatoriu de aplicat acest coeficient fix, însă odată stabilit de părți acesta devine obligatoriu, având în vedere că este instituit într-un regulament de remunerare,

fiind un act normativ, obligatoriu, la nivel local, conform art. 45 din Codul muncii.

42. Reprezentantul recurenților a indicat că nu este de acord cu constatarea instanței de apel precum că „aplicarea coeficientului de complexitate reprezintă discreția unilaterală a angajatorului și nu poartă un caracter normativ obligatoriu, iar suspendarea aplicării coeficientului de complexitate a fost motivată și justificată de către ÎS „MoldATSA” în contextul pandemiei globale Covid-19”, ori conform regulamentului de salarizare a angajaților ÎS „MoldATSA” la pct. 6.2.2. se menționează că „în corespundere cu actele legislative și normative în domeniul remunerării muncii la salariul de funcție/tarifar angajaților întreprinderii li se va aplica coeficientul de complexitate ramural în mărime de 1,25” nefiind indicat că poate fi aplicat, sau acest pct. al Regulamentului urmează a fi aplicat discreționar de către angajator. Aplicativitatea acestuia fiind obligatorie, fără drept de suspendare, încetare sau reținere. Aplicare care urmează să fie efectuată până la elaborarea unui nou Regulament sau până în momentul când acesta devine desuet sau caduc. Conform, pct. 6.1.2. din regulament fondul de salarizare se stabilește anual în baza schemei de încadrare, cuantumul salariului tarifar pentru I categorie de calificare stabilit pe întreprindere și conform structurii salariale stabilite în prezentul Regulament. Ceea ce înseamnă că salariul pentru anul 2020 a fost stabilit la finalul anului 2019, iar în salariile angajaților se includ inclusiv coeficientul de complexitate 1,25. Respectiv, această suspendare a fost neîntemeiată, iar decizia fiind lovită de nulitate.

43. Consideră că prin suspendarea aplicării a pct. 6.2.2 al Regulamentului privind remunerarea muncii angajaților ÎS „MoldATSA”, și anume, aplicarea unui coeficient de complexitate în mărime de 1,25, începând cu 01 aprilie 2020, a fost modificat Contractul individual de muncă a salariaților.

44. Reprezentantul recurenților a indicat că condițiile modificării contractului individual de muncă și a contractului colectiv de muncă stipulate în art. 49 și art. 68 din Codul muncii sunt interferate și de jurisprudența Curții Supreme de Justiție în cauza Dumitru Barbalat împotriva ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina”, dosar nr. 2ra-738/22 din 20 iulie 2022.

45. La 07 iunie 2024, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa ÎS „MoldATSA” și avocatului Alina Căpățînă, copia recursului declarat de avocatul Lucia Maier în interesele recurenților, împotriva deciziei din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței.

46. Intimata nu au făcut uz de dreptul procedural și nu a depus referință la cererea de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 434 alin. (1) – (2) din Codul de procedură civilă, prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.

49. Art. 432 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, reglementează că, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

50. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

51. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 26 octombrie 2023.

52. Totodată, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc (f.d. 107, vol. VI), la 22 ianuarie 2024, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților, prin intermediul poștei electronice, copia deciziei integrale din 26 octombrie 2023.

53. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de avocatul Lucia Maier, în interesele recurenților la 27 februarie 2024, se consideră depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă (a se vedea pct. 48).

54. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

55. Din analiza recursului declarat de avocatul Licua Maier, în interesele recurenților rezultă că s-a invocat ca temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (1) lit. a), b) din Codul de procedură civilă, citat supra.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că avocatul Lucia Maier, în interesele recurenților a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. a), b) din Codul de procedură civilă, nu a stabilit că decizia contestată a Curții de Apel Chișinău este bazată pe o interpretare eronată a legii, că aceasta ar fi contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție pe cauze similare, iar prin admiterea recursului declarat de avocatul Lucia Maier, în interesele recurenților, s-ar consolida sau s-ar modifica jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

57. Așadar, verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate prin prisma argumentelor recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu aprecierea nerezonabilă a probelor.

58. Dimpotrivă, decizia contestată a fost emisă cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

59. Or, reprezentantul recurenților invocând dispozițiile art. 432 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, în cererea de recurs depusă împotriva deciziei din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, acesta nu a explicat concret aceste pretenții.

60. Astfel că art. 432 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă se referă la faptul că un recurs este admisibil dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. Din recurs nu rezultă în mod clar de ce hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt contrare jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție. De asemenea nu se menționează nicio decizie sau un alt act a Curții Supreme de Justiție care ar da o altă interpretare prevederilor Codului muncii și a Hotărârii Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, nefiind constatate nici de instanța de recurs, prin urmare în latura dată recursul este unul vădit neîntemeiat. Completul notează că nici acesta, analizând practica judiciară a Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că actele judecătorești contestate ar fi contrare jurisprudenței acesteia.

61. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că art. 432 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, se referă la schimbarea sau consolidarea jurisprudenței Curții Supreme de Justiție prin admiterea recursului. Aplicarea acestui temei de recurs ține de discreția Curții Supreme de Justiție să extindă, uniformiza sau schimbe jurisprudența. Pentru ca acest argument să fie invocat în mod temeinic, recursul trebuie să confirme lipsa jurisprudenței

Curții Supreme de Justiție cu privire la problemele de drept invocate în recurs, existența unei jurisprudențe contradictorii a Curții Supreme de Justiție cu privire la acestea, fie modificarea circumstanțelor sociale sau juridice care să justifice schimbarea practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție. Niciuna dintre aceste situații nu este invocată în recurs. Prin urmare, și în acest aspect acesta este vădit neîntemeiat.

62. Aici, instanța de recurs notează că, jurisprudența Curții Supreme de Justiție pe categoria dată de litigii este una vastă și uniformă, respectiv nu se constată că decizia contestată ar fi contrară acesteia.

63. În speță, motivele menționate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căreia instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

64. Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în acțiune și în cererea de apel), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

65. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

66. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

67. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

68. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest

sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

69. Cu referire la cauza nr. 2ra-738/22 invocată de avocatul Lucia Maier, în interesele recurenților, cu titlu de practică unitară, Completul de judecată menționează că nu poate fi apreciată ca fiind o practică uniformă a Curții Supreme de Justiție, întrucât aceasta a fost pronunțată în perioada anterioară modificării orientării jurisprudențiale în materia interpretării normelor legale aplicabile spețelor ce vizează aceeași problemă.

70. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că decizia invocată de avocatul Lucia Maier, nu poate fi considerată relevantă acestei categorii de cauze și nu corespunde liniei jurisprudențiale actuale a Curții Supreme de Justiție.

71. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de avocatul Lucia Maier, în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiomi Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Blașciuc, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zătîca împotriva deciziei din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi apreciat ca fiind vădit neîntemeiat și considerat inadmisibil.

72. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de către avocatul Lucia Maier, în interesele Veronicăi Bardă, lui Eugeniu Cazac, Pavel Moroșan, Aurelian Cernei, Sergiu Sorici, Iurii Tolstik, Călin Pisari, Valerian Digori, Pavel Țompel, Olga Novikova, Stanislav Gurman, Andrei Mîțu, Irina Dormadihin, Iurie Munteanu, Evghenii Plinghei, Gheorghe Moga, Ecaterinei Ivanova, lui Oleg Cebotari, Artiomi Artiomov, Petru Chiper, Igor Cuzmenco, Constantin Iovu, Katerynei Skovka, lui Eugen Sajin, lui Radu Țurcan, Andrei Iurașco, Tatiane Bivol, lui Andrei Abramov, Maxim Coca, Serghei Hațkevici, Nataliei Gordila, lui Dmitri Podcaliuc, Ghenadie Tataru, Olgăi Barinova, Angelei Țușca, lui Pantelei Creiță, Maxim Miler, Valerii Verșinin, Victoriei Moldovan, Alinei Digor, Tatiane Bivol, lui Andrei Barinov, Vasili Blașciuc, Valeriei Fetelea, lui Andrei Rusu, Valentin Barbu, Andrei Cucu, Dumitru Gamurar, Marinei Ivanov, lui Comeliu Plugaru, Mihaelei Neagoe, lui Ion Digor, Veaceslav Pușneac, Maricel Pribega, Nicolai Ivanov, Liubovi Zătîca, împotriva deciziei din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Elena Croitor